

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/769/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2714204354
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 08. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Holič
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2015:2714204354.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedu senátu: JUDr. Martin Holič a členiek senátu: JUDr. Magdaléna Krajčovičová a JUDr. Andrea Dudášová, v právnej veci navrhovateľa: COFIDIS, a.s., so sídlom Suché mýto 1, Bratislava, IČO: 36 816 337, zastúpený spoločnosťou: Advokátska kancelária Antovszká, s.r.o., so sídlom Bárdošova 2/A, Bratislava, IČO: 36 866 881, proti odporkyni: V. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom K.. N. XXX/X, X., o zaplatenie 328,21 Eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Skalica č.k. 7C/221/2014-62 zo dňa 25.09.2014, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e** .

Odporkyni sa náhrada trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a** .

o d ō v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom prvostupňový súd návrh zamietol a odporkyni náhradu trov konania nepriznal. Rozhodnutie prvostupňový súd odôvodnil právne citáciou ust. § 349 ods. 1, § 497 Obchodného zákonníka, § 39, § 48 ods. 1 a 2, § 52 ods. 1 až 3, § 53 ods. 1, § 54 ods. 1 a 2, § 457, § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, § 1, § 2 písm. a) a b) a e), § 3 ods. 1 a 2, § 4 ods. 1 a 2, § 25 ods. 1 a 2 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Z vykonaného dokazovania a zisteného stavu veci súd vyvodil záver, že návrh nebol podaný dôvodne. Na základe písomnej zmluvy o revolvingovom úvere navrhovateľ poskytol odporkyni reálne úver 759,08 Eur. V konaní mal súd preukázané, že odporkyňa ako dlžníka uzatvorila s navrhovateľom dňa 20.09.2007 Zmluvu o revolvingovom úvere, na základe ktorej bol odporkyni poskytnutý úverový rámec vo výške 10.000,- Sk (332,- Eur). Veriteľ zaslal odporkyni peňažné prostriedky vo výške úverového rámca na jej účet uvedený v zmluve. Medzi účastníkmi konania tak platne vznikol záväzkový vzťah titulom uzavretej úverovej zmluvy, z ktorej odporkyni vznikla povinnosť splácať minimálne splátky úveru vo výške 13,24 Eur mesačne, s možnosťou opätovne čerpať zostatok úverového limitu a priebežne tak uspokojovať svoje finančné potreby. Okrem istiny úveru bola odporkyňa v zmysle VOP povinná splácať aj úroky z úveru, prípadne tiež poplatky spojené s poskytovaním úveru a sankcie spojené s porušením povinností podľa zmluvy o úvere. Výška úrokovej sadzby bola v zmluve dojednaná v sadzbe 2,14% mesačne. Hoci predmetná zmluva o revolvingovom úvere bola uzatvorená podľa § 497 Obchodného zákonníka a jedná sa v danom prípade o absolútny obchod (§ 261 Obchodného zákonníka), zároveň je zmluvou o spotrebiteľskom úvere podľa zákona č. 258/2001 Z.z. v znení neskorších predpisov. Základnou črtou spotrebiteľskej zmluvy je to, že je pre spotrebiteľa vopred pripravená a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Úver poskytnutý navrhovateľom túto charakteristiku spĺňa. Súčasťou zmluvy boli všeobecné obchodné podmienky (VOP), ktoré odporkyňa ovplyvniť nemohla, nakoľko boli už vopred pripravené pre veľký počet spotrebiteľov. Ochrana spotrebiteľa v čase uzatvorenia zmluvy bola obsiahnutá aj v zákone č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Tento právny predpis účinný v čase uzatvorenia zmluvy v ustanovení § 3 ods. 3

upravoval právo každého spotrebiteľa na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, ktorými sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka alebo Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzatvárajú vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje. Uvedené ustanovenie teda nevylučovalo, aby charakter spotrebiteľskej zmluvy nemohla mať i zmluva o úvere uzatvorená v súlade s ust. § 497 a nasl. Obchodného zákonníka a dokonca priamo zakotvovalo povinnosť primeraného použitia ustanovení Občianskeho zákonníka i na spotrebiteľské zmluvy uzatvorené podľa Obchodného zákonníka. Súd dospel k záveru, že zmluva o spotrebiteľskom úvere bola uzavretá platne, keď na jej základe navrhovateľ poskytol odporkyni spotrebiteľský revolvingový úver s úverovým rámcom 10.000,- Sk (332,- Eur), pričom odporkyňa úverový rámec vyčerpala v plnej výške, dokonca ho prečerpala. Celkovo vyčerpala sumu 759,08 Eur (331,94 Eur + 36,51 Eur + 176,63 Eur + 36,- Eur + 50,- Eur + 40,- Eur + 20,- Eur + 30,- Eur + 38,- Eur) a celkovo zaplatila navrhovateľovi sumu 1.095,34 Eur. Súd mal preukázané, že z dôvodu porušenia povinnosti odporkyňou splácať revolvingový úver navrhovateľ odstúpil od zmluvy listom zo dňa 04.03.2014. Právna úprava odstúpenia od zmluvy je obsiahnutá v Obchodnom zákonníku a v Občianskom zákonníku rozdielne. Podľa ust. § 349 ods. 1 Obchodného zákonníka, odstúpením od zmluvy zmluva zaniká, keď v súlade s týmto zákonom prejav vôle oprávnenej strany odstúpiť od zmluvy je doručený druhej strane. Tento právny predpis v § 351 ods. 1 umožňuje, aby určité ustanovenia mohli podľa prejavenej vôle strán alebo vzhľadom na svoju povahu trvať aj po ukončení zmluvy. Na rozdiel od uvedeného Občianskeho zákonníka s odstúpením od zmluvy v ustanovení § 48 ods. 2 v zásade spája jej zrušenie, a to s účinkami od začiatku. Zákonná úprava odstúpenia od zmluvy v Občianskom zákonníku je teda pre žalovaných ako spotrebiteľov výhodnejšia a tejto výhodnejšej úpravy sa žalovaní s poukazom na § 54 Občianskeho zákonníka nemohli vzdať. V nadväznosti na uvedené, ak všeobecné obchodné podmienky upravovali následky odstúpenia od zmluvy odlišne od občianskoprávnej úpravy, takéto dojednanie je neplatné pre jeho rozpor s ustanovením § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, pričom sa jedná o neplatnosť absolútnu vyplývajúcu z ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka a pôsobiacu bez ďalšieho priamo zo zákona, na ktorú musel súd prihliadať z úradnej povinnosti. Potreba aplikácie občianskoprávnej úpravy odstúpenia od zmluvy vyplýva tiež z ustanovenia § 5 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, kde v poznámke 9 k tomuto ustanoveniu je uvedený odkaz priamo na ustanovenie § 48 Občianskeho zákonníka. Zrušením zmluvy ex tunc je každý z účastníkov podľa ust. § 457 Občianskeho zákonníka povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal. Odporkyni bolo z úverovej zmluvy poskytnuté peňažné plnenie celkovo vo výške 759,08 Eur, pričom odporkyňa zo zmluvy uhradila celkom sumu 1.095,34 Eur (t.j. viac ako vyčerpala), preto súd návrh zamietol ako nedôvodný v celom rozsahu. Pri rozhodovaní o trovách konania súd v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p. vychádzal z čistého úspechu zistiac, že ho dosiahla odporkyňa. Táto si trovy konania neuplatnila, preto jej súd ani žiadne nepriznal.

Proti tomuto rozsudku podal prostredníctvom svojho právneho zástupcu odvolanie navrhovateľ, ktorým sa domáhal, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, zároveň si uplatnil trovy odvolacieho konania vo výške 39,53 Eur, uplatniac odvolacie dôvody podľa § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p.. Odvolateľ poukázal na to, že predmetná zmluva bola uzavretá v súlade s ustanoveniami zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a v súlade s ustanoveniami Obchodného zákonníka. Podľa týchto právnych predpisov sa spotrebiteľ zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom. Účastníci zmluvy o revolvingovom úvere, t.j. žalobca a žalovaný si dôsledky odstúpenia od zmluvy o úvere upravili podľa Obchodného zákonníka. Dôsledky odstúpenia od zmluvy o úvere priamo zakotvuje čl. 8.4 VOP, podľa ktorého zmluva o úvere zanikne tiež v prípade odstúpenia veriteľa od zmluvy o úvere, ktoré je účinné momentom doručenia odstúpenia klientovi v súlade s bodom 12.4 VOP. Účinnosťou odstúpenia od zmluvy o úvere sa zmluva o úvere končí a pokiaľ už došlo k čerpaniu úveru na jej základe celý do tej doby nesplatený úver klienta, taktiež aj všetky ďalšie peňažné záväzky zo zmluvy o úvere sa stavajú splatnými a klient je povinný ich bezodkladne uhradiť veriteľovi v plnej výške. Odvolateľ má za to, že ustanovenie čl. 8.4 VOP je platným dojednaním, nakoľko je v súlade s ust. § 263 Obchodného zákonníka, na základe čoho žalobca považuje argumentáciu v rozpore s čl. 8.4 VOP a § 263 Obchodného zákonníka. Zmluva o úvere je absolútnym obchodným záväzkovým vzťahom, tzn. že sa vždy spravuje ustanoveniami Obchodného zákonníka, a to bez ohľadu na povahu subjektov vzťahu. Právna úprava odstúpenia od zmluvy je v Obchodnom zákonníku komplexnou, a preto sa ustanovenia Občianskeho zákonníka nepoužívajú. Zmluvné strany si v rámci zmluvnej voľnosti upravili dôsledky odstúpenia od zmluvy o úvere v čl. 8.4 VOP, a preto zánikom alebo zrušením zmluvy o

úvere nezanikajú nároky veriteľa zo zmluvy o úvere alebo s ňou súvisiace, ktoré vznikli pred skončením zmluvy alebo v súvislosti s jej skončením. Navyše zo zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľskom úvere platnom a účinnom v čase uzatvorenia zmluvy o úvere nevyplýva, že v prípade uzavretej zmluvy o úvere pôsobí Občiansky zákonník ako lex specialis k Obchodnému zákonníku, a to tiež s poukazom na ust. § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Odvolateľ má za to, že citované ustanovenia nemôžu byť interpretované tak, že na všetky nároky vyplývajúce zo spotrebiteľských zmlúv majú byť aplikované výlučne ustanovenia Občianskeho zákonníka, ale tak, že len ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách sú jednostranne kogentné, tzn. aj voči Obchodnému zákonníku. Odvolateľ je toho názoru, že nárok na zaplatenie nesplatenej časti úveru je plne v súlade s citovanými zákonnými predpismi, na základe čoho žalobca namieta, aby odstúpenie od zmluvy o úvere a účinky s tým spojené sa v tomto prípade riadili ustanoveniami Občianskeho zákonníka.

Odporkyňa odvolací návrh nepodala, k doručenému odvolaniu navrhovateľa sa písomne nevyjadrila.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné, keďže napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky na jeho potvrdenie v zmysle § 219 O.s.p.

Pretože odvolací súd preberá súdom prvého stupňa zistený skutkový stav, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie navrhovateľom tvrdeného nároku, ktorý vo vyčerpávajúcom rozsahu vykonal dokazovanie potrebné na posúdenie uplatneného nároku, výsledky dokazovania jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach dôkladne a správne vyhodnotil, pričom i podľa odvolacieho súdu dospel k správnym skutkovým zisteniam, a pretože zdieľa i jeho právny záver vo veci, keď vec i správne právne posúdil, s poukazom na ust. § 219 ods. 2 O.s.p., odvolací súd odkazuje na správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od týchto záverov prvostupňového súdu odchyliť a preto nemôže dať za pravdu odvolateľovi.

Odvolací súd zhodne s prvostupňovým dospel k záveru, že pri vyhodnotení vykonaného dokazovania každého z vykonaných dôkazov jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach bolo v konaní dostatočným spôsobom preukázané, že návrh navrhovateľa je v celom rozsahu nedôvodný.

Z obsahu spisu vyplýva, že odporkyňa ako dlžníka uzatvorila dňa 20.09.2007 s navrhovateľom Zmluvu o revolvingovom úvere č. 70000576. Z obsahu zmluvy súd zistil, že má podobu predtlačenej formulára, v ktorej sú dopísané identifikačné údaje a informácie o majetkových pomeroch a príjmoch odporkyne. V časti ÚVEROVÝ LIMIT je v rámci predtlaču uvedené, že veriteľ poskytuje dlžníkovi revolvingový úver s úverovým limitom, s možnosťou navýšenia úverového limitu až do maximálnej výšky 100.000,- Sk. Úroková sadzba platná ku dňu podpisu zmluvy je 2,14% mesačne. RPMN sa určuje podľa článku 5.4 VOP. Spomedzi výberu úverových limitov je v zmluve zaškrtnuté políčko s úverovým limitom 10.000,- Sk (332,- Eur) a minimálnou mesačnou splátkou úveru 399,- Sk (13,24 Eur). Vzhľadom k tomu, že odporkyňa neodmietla poistenie vyplnením príslušného políčka v tlačive, svojím podpisom na zmluve zároveň pristúpila k poisteniu na krytie úveru v zmysle Všeobecných poistných podmienok č. 7769V-09/07. Odporkyňa ako dlžníka sa zaviazala nahradiť veriteľovi uhradené poistné za jeho poistenie, a to vo výške 0,65% aktuálneho dlhu voči veriteľovi za každé poistné obdobie. V spodnej časti tlačiva úverovej zmluvy odporkyňa ako dlžníka svojím podpisom potvrdila (text je písaný malým voľným okom nečitateľným písmom), že sa oboznámila so zmluvou o úvere, súhlasí s ňou a uzatvára ju v súlade so svojou slobodnou a vážnou vôľou, ďalej zobrala na vedomie, že neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere sú Všeobecné obchodné podmienky veriteľa (ďalej len „VOP“), ktoré sú vytlačené na rubovej strane tlačiva zmluvy o úvere a potvrdila, že sa s nimi riadne oboznámila, považuje ich za

dostatočne zrozumiteľné a určité a prejavuje súhlas byť nimi viazaná. Vyhlásila tiež, že sa oboznámila so Všeobecnými poisťovacími podmienkami, ktoré jej boli doručené súčasne s návrhom zmluvy o úvere a prejavila súhlas byť nimi viazaná. Zmluva (návrh) bola podpísaná zástupcom veriteľa dňa 20.09.2007 a odporkyňou dňa 19.09.2007. Odporkyňa celkovo vyčerpala sumu 759,08 Eur (a to 331,94 Eur dňa 21.09.2007, následne 36,51 Eur dňa 30.05.2008, dňa 26.11.2009 sumu 176,63 Eur, dňa 26.01.2010 sumu 36,- Eur, dňa 23.06.2010 sumu 50,- Eur, dňa 06.04.2011 sumu 40,- Eur, dňa 22.08.2011 sumu 20,- Eur, dňa 27.03.2012 sumu 30,- Eur a dňa 19.12.2012 sumu 38,- Eur), odporkyňa celkovo navrhovateľovi uhradila sumu 1.095,34 Eur.

Podľa bodu 8.4 VOP zmluva o úvere zanikne tiež v prípade odstúpenia veriteľa od zmluvy o úvere, ktoré je účinné momentom doručenia odstúpenia klientovi v súlade s bodom 12.4 VOP. Veriteľ je oprávnený odstúpiť s okamžitou účinnosťou od zmluvy o úvere v prípade závažného porušenia zmluvy o úvere klientom, za ktoré sa považuje najmä ak (i) sa klient ocitne v omeškaní s úhradou najmenej dvoch minimálnych splátok úveru alebo jednej splátky úveru po dobu dlhšiu ako 3 mesiace. Účinnosťou odstúpenia od zmluvy o úvere sa zmluva o úvere končí, a pokiaľ už došlo k čerpaniu úveru na jej základe, celý do tej doby nesplatený úver klienta, taktiež i všetky ďalšie peňažné záväzky zo zmluvy o úvere, sa stávajú splatnými a klient je povinný ich bezodkladne uhradiť veriteľovi v plnej výške. Zánikom alebo zrušením zmluvy o úvere nezanikajú nároky veriteľa zo zmluvy o úvere alebo s ňou súvisiace, ktoré vznikli pred skončením zmluvy alebo v súvislosti s jej skončením.

Z obsahu Odstúpenia od zmluvy a od poistenia zo dňa 04.03.2014 adresovaného odporkyňi vyplýva, že navrhovateľ ako veriteľ odstúpil od zmluvy o revolvingovom úvere č. 70000576 z dôvodu porušenia článku 4.1 VOP odporkyňou. Zároveň bolo odporkyňi oznámené, že účinnosťou odstúpenia zmluva o úvere končí a celý nesplatený úver i ďalšie peňažné záväzky zo zmluvy o úvere sa stali splatnými. V deň skončenia zmluvy o úvere dochádza i k zániku poisťovnej zmluvy. Aktuálny dlh vtedy predstavoval sumu 328,21 Eur.

Odvolačný súd sa v plnom rozsahu stotožňuje s právnym názorom prvostupňového súdu o nedôvodnosti žalobného návrhu v celom rozsahu a o potrebe ho zamietnuť.

V predmetnej veci záväzok odporkyne vznikol zo zmluvy o úvere, ktorá bola uzavretá podľa ust. § 497 Obch. z., ktorá je v zmysle § 261 ods. 3 písm. d) Obch. z. absolútnym obchodom, ktorý sa bez ohľadu na charakter účastníkov riadi ustanoveniami tretej časti Obchodného zákonníka. Napriek povahe výlučného obchodného záväzku je však zmluva o úvere s ohľadom na skutočnosť, že odporkyňa ako jedna zo strán tejto zmluvy nebola podnikateľom a taktiež vzhľadom na skutočnosť, že zmluva bola navrhovateľom vopred pripravená je zmluvou spotrebiteľskou v zmysle § 52 a nasl. O.z. a preto je potrebné aplikovať spotrebiteľské právo a v rámci neho ustanovenia Občianskeho zákonníka a zákon na ochranu spotrebiteľa.

Slovenský právny poriadok upravoval postavenie a ochranu spotrebiteľa najskôr v zák. č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa, ktorý bol účinný v období od 31.12.1992 do 30.06.2007. Jeho ust. § 23a účinné v období od 01.01.2000 do 24.11.2004 zakotvilo tzv. typovú zmluvu, ktorou sa podľa citovaného zákona rozumie zmluva, ktorá sa má uzavrieť vo viacerých prípadoch ak je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje. Podľa ods. 2 tohto ustanovenia typová zmluva nesmie obsahovať a/ neprimerané podmienky, ktoré na škodu spotrebiteľa zakladajú nápadný nepomer medzi právami a povinnosťami zmluvných strán, najmä 1. podmienky, ktoré viažu predaj výrobku na poskytnutie služby na odobratie iného výrobku alebo na prevzatie inej služby, 2. podmienky, ktorými sa podmieňuje predaj výrobku alebo poskytnutie služby s požiadavkou, aby spotrebiteľ zabezpečil pre predávajúceho ďalšieho spotrebiteľa, ktorý s ním uzavrie rovnakú alebo podobnú zmluvu; b/ podmienky, ktoré sú v rozpore s dobrými mravmi.

S účinnosťou od 25.11.2004 (do 30.06.2007) citovaný zákon v § 23a definoval už spotrebiteľské zmluvy ako zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka ako aj všetky iné zmluvy,

ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje.

Nadväzne dňa 01.07.2007 nadobudol účinnosť nový Zákon o ochrane spotrebiteľa č. 250/2007 Z.z., ktorý v pôvodnom znení v § 3 ods. 3 zakotvil, že každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami spotrebiteľských zmlúv, ktorými sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka alebo Obchodného zákonníka alebo aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzatvárajú vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje; aj na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka. Toto znenie bolo účinné až do novelizácie zák. č. 397/2008 s účinnosťou od 01.11.2008. V ostatnom znení má § 3 ods. 3 zák. č. 250/2007 Z.z. zakotvené, že každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmlúvach.

Občiansky zákonník č. 40/1964 Zb. definoval spotrebiteľské zmluvy v ust. § 52 rozdielne v období od 01.04.2004 do 31.12.2007 a rozdielne v období od 01.01.2008. § 52 Občianskeho zákonníka v znení v období od 01.04.2004 do 31.12.2007 zakotvoval, že spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v 8. časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

S účinnosťou od 01.01.2008 Občiansky zákonník v § 52 ods. 1 spotrebiteľskú zmluvu už definuje ako každú zmluvu bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Dodávateľom podľa ods. 3 cit. ust. je pritom osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom podľa ods. 4 cit. ust. je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa znenia § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v období od 01.04.2004 do 31.12.2007, teda v čase uzavretia predmetnej zmluvy účastníkmi, zmluva o úvere, ktorá je upravená v Obchodnom zákonníku pod definíciu spotrebiteľskej zmluvy podľa § 52 Občianskeho zákonníka nespádala. Je ale nesporné, že predmetná zmluva je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle cit. § 3 ods. 3 zák. č. 250/2007 Z.z., keďže ide o zmluvu uzavretú podľa Obchodného zákonníka a jej charakteristickým znakom je, že sa uzatvárala vo viacerých prípadoch a je z nej zrejmé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvnil. Zmluva uzavretá medzi účastníkmi je teda v zmysle právneho poriadku Slovenskej republiky spotrebiteľskou zmluvou.

Keďže z ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka nie je možné vyvodiť, že 5. hlava Občianskeho zákonníka sa vzťahuje len a výlučne na tie spotrebiteľské zmluvy ako sú definované v § 52 ods. 1, odvolací súd je toho názoru, že všeobecné ustanovenia o spotrebiteľských zmlúvach podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka je nevyhnutné aplikovať i na spotrebiteľské zmluvy ako sú definované v cit. ust. 3 ods. 3 Zákona o ochrane spotrebiteľa.

Spotrebiteľské zmluvy predstavujú rovnorodý druh občianskoprávných zmlúv (príp. aj obchodných zmlúv, ktoré majú charakter absolútneho obchodu), v ktorých druhým účastníkom zmluvy je spotrebiteľ; osobitosť spotrebiteľských zmlúv vyplýva zo zvýšeného záujmu spoločnosti ochraňovať slabšieho účastníka zmluvného vzťahu - spotrebiteľa, ktorý vstupuje do zmluvných vzťahov s poskytovateľmi rôznych plnení a služieb. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto zmluvné podmienky individuálne ovplyvniť. Zmyslom zavedenia osobitnej úpravy spotrebiteľských zmlúv do právnej úpravy je zvýšená ochrana slabšieho účastníka záväzkových vzťahov, ktoré vznikajú pri poskytovaní služieb. Na to aby zmluva bola označená za „spotrebiteľskú“ musí byť splnená podmienka, že ide o zmluvu ktorá sa uzatvára za rovnakých zmluvných podmienok s väčším počtom spotrebiteľov, pričom tieto podmienky sú vopred pripravené dodávateľom a

spotrebiteľ nemôže ovplyvniť ich obsah; k zmluvným podmienkam dodávateľa môže spotrebiteľ pristúpiť alebo nie - spotrebiteľskou zmluvou je teda akákoľvek súkromnoprávna zmluva bez ohľadu na to, či je upravená Občianskym zákonníkom, Obchodným zákonníkom alebo iným osobitným zákonom.

V predmetnej veci bolo nepochybne preukázané, že navrhovateľ postupoval podľa citovaných všeobecných obchodných podmienok a listom z 04.03.2014 odstúpil od predmetnej zmluvy o revolvingovom úvere a takýmto spôsobom došlo k zrušeniu predmetnej zmluvy od počiatku, ako to správne konštatuje súd prvého stupňa. Ide o odstúpenie s účinkami ex tunc a v tomto smere nemožno súhlasiť s odvolacou námietkou, že aj problematika odstúpenia od zmluvy by mala byť posudzovaná výlučne podľa Obchodného zákonníka, vrátane účinkov, ktoré takýto právny úkon prináša pre zmluvné strany.

Na tomto názore nič nemení ani ďalšia odvolacia námietka spočívajúca v tom, že Zákon o spotrebiteľskom úvere platný v čase uzavretia predmetnej zmluvy neustanovuje, že Občiansky zákonník je pri úprave týchto vzťahov špeciálnym zákonom (lex specialis) k Obchodnému zákonníku. Kľúčový význam pre posúdenie predmetnej právnej veci má práve ustanovenie § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktoré odvolateľ nesprávne ustanovenie interpretuje, a to v neprospech odporcu ako spotrebiteľa. Toto ustanovenie § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka je potrebné vykladať tak, že na posúdenie právneho vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou (vrátane zmluvy o spotrebiteľskom úvere) je potrebné aplikovať tie ustanovenia právnych predpisov, ktoré sú pre spotrebiteľa z hľadiska ochrany jeho práv výhodnejšie a v tomto smere súd prvého stupňa správne postupoval, pokiaľ ustálil, že účinky odstúpenia od predmetnej zmluvy o revolvingovom úvere majú byť posudzované podľa Občianskeho zákonníka (§ 48 Občianskeho zákonníka a nasl.) s účinkami od počiatku (ex tunc).

Súd prvého stupňa dospel k správnejmu záveru, že pri zrušení takejto zmluvy sú účastníci povinní si vrátiť všetko, čo navzájom plnili a v závislosti od toho súd prvého stupňa prikočil k sumarizácii finančných plnení, ktoré odporkyňa od navrhovateľa prijala a porovnal tieto s tým, čo odporkyňa už navrhovateľovi zaplatila, keď odporkyňa bolo z úverovej zmluvy poskytnuté peňažné plnenie celkovo vo výške 759,08 Eur, pričom odporkyňa zo zmluvy uhradila celkom sumu 1.095,34 Eur (t.j. viac ako vyčerpala).

Vzhľadom na účinok zrušenia zmluvy od počiatku nemôže odporkyňa plniť ďalšie nároky navrhovateľa uplatňované v tomto konaní za situácie, ako keby zmluvný vzťah účastníkov založený predmetnou zmluvou o revolvingovom úvere naďalej trval, a to práve so zreteľom na účinky, ktoré má odstúpenie od zmluvy zo strany navrhovateľa. Samotnú sumarizáciu vzájomných plnení, ktorú vykonal súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia, nespochybňuje ani odvolanie navrhovateľa.

Za týchto okolností, predovšetkým pri správnej aplikácii ustanovenia § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka na zmluvný vzťah účastníkov tohto konania, je potrebné konštatovať, že žaloba navrhovateľa nebola dôvodná a správne preto postupoval súd prvého stupňa, pokiaľ takúto zamietol. Neobstojí ani ďalšie tvrdenie, resp. námietka odvolateľa, že nesplatená časť úveru spolu s úrokmi je legitímnym nárokom, ktorý si navrhovateľ uplatňuje v tomto konaní. Na týchto okolnostiach nič nemení ani všeobecné konštatovanie poukazujúce na to, že zmluva o revolvingovom úvere je tzv. absolútnym obchodom v zmysle Obchodného zákonníka, pretože vždy treba mať na pamäti (vychádzajúc z ustanovení zákona č. 258/2001 Z.z. a § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka), že takáto zmluva má vždy aj spotrebiteľský charakter a jej posudzovanie je kombináciou aplikovania Obchodného zákonníka ako aj Občianskeho zákonníka. Principiálne výkladové pravidlo a prístup k aplikácii týchto právnych predpisov je však uvedené v ustanovení § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktoré zabezpečuje ochranu spotrebiteľa a v podobe nemožnosti odchyliť sa od ustanovení Občianskeho zákonníka v neprospech spotrebiteľa a v podobe ochrany pred vzdaním sa práv spotrebiteľa, ktoré mu priznáva Občiansky zákonník. Právo na posudzovanie odstúpenia od zmluvy v zmysle § 48 a nasl. Občianskeho zákonníka je právom, ktoré prináša priaznivejšiu právnu situáciu pre spotrebiteľa a ako vyplýva z ustanovenia § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľ si nemôže zhoršovať svoje zmluvné postavenie tým, že by sa v jeho prípade neaplikovalo ustanovenie § 48 a nasl. Občianskeho zákonníka.

Vzhľadom na uvedenú argumentáciu, pokiaľ súd prvého stupňa návrh navrhovateľa v celom rozsahu zamietol, rozhodol vecne správne, a preto odvolací súd v súlade s ustanovením § 219 ods. 1 O.s.p. napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa, vrátane rovnako vecne správneho závislého výroku o náhrade trov konania, potvrdil.

V odvolacom konaní plne úspešnej odporkyni vzniklo podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. právo na náhradu trov konania voči v odvolaní neúspešnému navrhovateľovi, odporkyňa si však náhradu trov odvolacieho konania neuplatnila a z obsahu spisu jej ani žiadne trovy nevyplývajú, preto bolo dôvodné odporkyni náhradu trov odvolacieho konania nepriznať.

Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie.